

המסלול להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי

ראש המסלול העל-יסודי: ד"ר רותי רוזנשטרום

מיקום: דקל 431 (חדר 6)

שעות קבלה: יום ג', 16:00-14:00 (בתיאום מראש)

נייד: 052-3771338

דואר אלקטרוני: ruth.rozenstrum@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: סיגל טולדנו

מיקום: דקל 425

09-7476266 | sigalt@beitberl.ac.il

סגל המסלול: גב' רונית אברמס, ד"ר אביבית אקשוטי-שפיר, גב' רפאלה בביש, גב' שי גרשון, מר תמיר הופמן, גב' רותי טסלר, ד"ר שלומית לנגבוים, ד"ר נתנאלה מלמד, ד"ר אלון פאוקר, ד"ר כרמית פוקס-אברבנאל, ד"ר טל קזרנובסקי, ד"ר אהובה שלר, ד"ר אורית פרנקו שורץ, ד"ר רוית גולדהבר, ד"ר אילת טוקר

המסלול העל-יסודי מכשיר מורים להוראה במקצועות הלימוד השונים לבית הספר העל-יסודי. המאה ה-21 זימנה לחברה האנושית תהליכי שינוי בלתי נמנעים. כאנשי חינוך, עלינו להתאים את תהליכי ההוראה למציאות המאופיינת בתנודתיות, אי ודאות, מורכבות ועמימות. ההכשרה להוראה מתקיימת בבתי ספר ייחודיים, בליווי מורים מכשירים ומדריכים פדגוגיים, אשר מלמדים ומעודדים שימוש במודלים פדגוגיים חדשניים, יצירתיות ויזמות בתוכניות חינוכיות מגוונות. כל זאת, תוך הטמעת טכנולוגיות מתקדמות ונדרשות בסביבות למידה מגוונות.

ההכשרה מטפחת את המיומנויות הנדרשות בעבודה המורה: למידה רגשית – חברתית, למידה משמעותית, פיתוח חשיבה יזמית חברתית-אקטיביסטית, פיתוח הרגלים ומיומנויות למידה עצמאית בקרב הדור הצעיר.

ההתנסות הקלינית עומדת בבסיס תהליך ההכשרה. התהליך הינו מבוקר ומשלב בין רכיבי לימודים מתחומי הדיסציפלינה, החינוך והפדגוגיה בדגש על פרסונליזציה של הלמידה מחד, ועבודת צוות מאידך. ההתנסות שמה דגש על ההיבטים החברתיים – רגשיים תוך התבוננות רפלקטיבית בהוראה ולמידה באמצעות חקר סוגיות שונות, העולות במהלך העבודה בשדה ההכשרה.

משך הלימודים

חמש שנים לקבלת תארים ראשון ושני במסלול ישיר – מותנה בממוצע ציונים של תואר ראשון (80 לפחות) וחוות דעת של ראש המסלול, או ארבע שנים לתואר ראשון במסלול צומח. הסטודנט יוכל להחליט באיזה מסלול יבחר בסוף שנה ב.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון: מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, תכנון וניהול ההוראה והלמידה, המורה כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים (הפירוט בטבלאות שלהלן).

בשנה א ו-ב ילמדו הסטודנטים ב-מרח"ב = מקום רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת המרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בחינוך, בקשר שבין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי המרח"ב יתקיימו בימי ג בשני הסמסטרים בשנה א ורק בסמסטר ב בשנה ב. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים' במסלול שלהלן.

2. דידיקטיקה והכשרה קלינית מעשית

התנסות קלינית מודרכת בהוראה

במסגרת ההתנסות נמצאים הסטודנטים בבית הספר: שנה א יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים. שנה ב יומיים בשבוע לאורך כל שנת הלימודים. במסגרת ההתנסות המעשית הסטודנט יכיר את מרכיבי בית הספר כמערכת ארגונית מורכבת. הסטודנט יתנסה בכיתות בהוראה במהלך ההתנסות הקלינית. פעילות הסטודנטים בבתי הספר נעשית במסגרת קבוצת עמיתים ובליווי ותמיכה מקצועיים של מדריך פדגוגי ומורה מאמן.

פירוט חובות הסטודנט בהתנסות קלינית:

שנה א – ההתנסות היא גנרית (יום בשבוע)

שנה ב – ההתנסות דיסציפלינארית (יומיים בשבוע) ההתנסות הקלינית תחל מתחילת ספטמבר כולל ימי הערכות וחופשת סמסטר.

שנה ג – סטאז'

3. לימודים דיסציפלינריים

ניתן ללמוד לתעודת הוראה בשני מקצועות מתוך רשימת החוגים שלהלן: מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, מדעי הסביבה וחקלאות, מתמטיקה, לשון עברית, אנגלית, מדעי החברה ואזרחות.

מומלץ ללמוד בשנים א-ב קורסים מתחומי דעת (דיסציפלינה).

מידע מפורט על תוכניות הלימודים בחוגים ובחטיבות מופיע בפרק החוגים בידיעון. ראו עמוד 123.

4. לימודי העשרה

עברית להוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה

ביטחון, בטיחות וזהירות בדרכים

*** מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה**

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דקאן הסטודנטים', עמוד 12.

*** התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות**

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך.

לפרטים ראו: 'פורשים כנף להוראה' עמוד 189.

נתיבי הלימוד

מתכונת הלימודים במסלול העל-יסודי היא חד-חוגית. ניתן לבחור באחד מנתיבי הלימוד הבאים (פירוט התוכניות בטבלאות שלהלן):

- נתיב על יסודי חד-חוגי: מקצוע הוראה בבית הספר העל-יסודי.
- נתיב על יסודי בשילוב חינוך מיוחד: חוג אחד של מקצוע ההוראה בבית הספר העל-יסודי וחוג שני חינוך מיוחד (ללא תעודת הוראה בחינוך מיוחד).
- נתיב על-יסודי בשילוב אומנות: חוג אחד של מקצוע ההוראה בבית הספר העל-יסודי וחוג שני בתוכנית להכשרת מורים לאומנות.

מבנה הלימודים

נתיב על-יסודי

תחום	שעות שנתיות
לימודי חינוך והוראה	12
הכשרה קלינית	12
חוג דיסציפלינרי אחד	26
לימודי העשרה	4
השלמת מרכיבי הלימוד	6
סה"כ	60

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	סה"כ ש"ש
1. לימודי חינוך במסגרת המרח"ב = מקום רבגוני חינוכי בינתחומי				12
מרח"ב שנה א	6			
אתגר החינוך בעידן הפוסטמודרני	1			
פסיכולוגיה התפתחותית	1			
דמוקרטיה, שוויון ומערכת החינוך בישראל	1			
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	2			
התבגרות ומיניות/סיכויים וסיכונים	1			
מרח"ב שנה ב		4		
אוריינות שפתית לאקדמיה		1		
מחקר בשדה החינוך		1		
חינוך דיאלוגי ולמידה משמעותית		1		
חלופות בהערכת לומדים		1		
סדנא סטאז'			2	
2. הכשרה קלינית	5	7		12
שנה א: התנסות גנרית שנה א	3			
קורס מלווה התנסות	1			
למזג את הקצוות	1			
שנה ב: התנסות דיסציפלינרית		5		
דידקטיקה דיסציפלינרית		2		
3. השלמת מרכיבי הלימוד				6
מחוג אחר (דיסציפלינה/תחום דעת)	3			
הכיתה כחידה חברתית		2		
חדשנות פדגוגית		1		
4. לימודי העשרה				4
אשנב לעברית	1			
אנגלית (עד רמת פטור)	2			
נירו פדגוגיה		1		
5. חוג דיסציפלינרי				26
6. לימודי חובה (ללא קרדיט)				
עזרה ראשונה			V	
ביטחון, בטיחות וזהירות בדרכים			V	
סה"כ				60

הכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר העל-יסודי

ראש המסלול העל-יסודי: ד"ר רותי רוזנשטרום

מיקום: דקל 431 (חדר 6)

שעות קבלה: יום ג 16:00-14:00 (בתיאום מראש)

נייד: 052-3771338

דואר אלקטרוני: ruth.rozenstrum@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: סיגל טולדנו

מיקום: דקל 425

09-7476266 | sigalt@beitberl.ac.il

תוכנית הלימודים במסלול מיועדת להכשיר אקדמאים להוראה בבית הספר העל-יסודי. התוכנית מיועדת ל:

א. אקדמאים בעלי תואר ראשון לפחות.

ב. אקדמאים שהם מורים בפועל המעוניינים להרחיב את הסמכתם למקצוע הוראה נוסף או לחטיבת גיל נוספת.

המסלול העל-יסודי מכשיר מורים להוראה במקצועות הלימוד השונים לבית הספר העל-יסודי. המאה ה-21 זימנה את החברה האנושית לתהליכי שינוי בלתי נמנעים. כאנשי חינוך עלינו להתאים את תהליכי ההוראה למציאות המאופיינת בתנדטיות, אי ודאות, מורכבות ועמימות. ההכשרה להוראה מתרחשת בבתי ספר ייחודיים, בליווי מורים מאמנים ומדריכים פדגוגיים אשר מעניקים דוגמה למודלים פדגוגיים חדשניים, יצירתיות ויזמות בתוכניות חינוכיות מגוונות. כל זאת, תוך הטמעת טכנולוגיות מתקדמות ונדרשות בסביבות למידה מגוונות.

ההכשרה מטפחת את המיומנויות הנדרשות בעבודה המורה: למידה רגשית – חברתית, למידה משמעותית, פיתוח חשיבה יזמית חברתית-אקטיביסטית, פיתוח הרגלים ומיומנויות למידה עצמאית בקרב הדור הצעיר.

ההתנסות הקלינית עומדת בבסיס תהליך ההכשרה. התהליך הינו מבוקר ומשלב בין רכיבי לימודים מתחומי הדיסציפלינה, החינוך והפדגוגיה בדגש על פרסונליזציה של הלמידה מחד, ועבודת צוות מאידך. ההתנסות שמה דגש על ההיבטים החברתיים – רגשיים תוך התבוננות רפלקטיבית בהוראה ולמידה באמצעות חקר סוגיות שונות שעולות במהלך העבודה בשדה ההכשרה.

השתתפות בפעילות זו היא חובה לכל הלומדים במסלול. אנא דאגו להיערך בהתאם. נוסף על ההתנסות בבתי הספר, במהלך השנה נערכים ימי עיון ופעילויות משותפות לכל הסטודנטים הלומדים בפקולטה לחינוך.

הערה חשובה: ההתנסות המעשית מתקיימת אך ורק בבתי הספר אשר נבחרו על ידי המכללה, בליווי המדריך הפדגוגי ובמסגרת קבוצת עמיתים.

המקצועות שאותם ניתן ללמוד לתעודת הוראה הם: מדעי החברה ואזרחות, לימודי סביבה, מתמטיקה, מקרא ותרבות ישראל, ספרות, לשון עברית, שפה וספרות ערבית, תרבות ישראל, גיאוגרפיה, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל. בתחומים הבאים: ביולוגיה, כימיה, מדעי המחשב, ערבית ופיזיקה, מתקבלים לתעודת הוראה רק בעלי תואר במקצועות הנ"ל.

מבנה הלימודים

שעות שנתיות	תחום
12	לימודי חינוך והוראה
12	הכשרה קלינית
עד 26	לימודים דיסציפלינריים
50 עפ"י אקדמיה (לאחר פטורים)	סה"כ

תוכנית לימודים לאקדמאים במסלול העל-יסודי

תוכנית הלימודים תכלול שני מקבצים:

קורסים שיילמדו בימי ג ו-ה לסירוגין לאחר ההתנסות – באחריות המסלול

שעות	שם הקורס	תחום
12	1. לימודי חינוך והוראה	
6	קורסי חינוך גנריים	
1	פסיכולוגיה התפתחותית לאקדמאים	
1	סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות	
1	חלופות בהערכת לומדים	
1	נירופדגוגיה	
1	לשון לאקדמאיים	
1	חינוך הומניסטי בעבר ובהווה	
6	קורסי הוראה במסגרת המסלול	
3	הכיתה כיחידה חברתית	
1	מחשבת החינוך המיוחד או גישות מתווכות בהוראה	
2	סמינריון חקר ההוראה	
12	2. הכשרה קלינית	
6	התנסות מעשית	
2	סדנא סטאז'/קורסי בחירה	
1	למזג את הקצוות – סוגיות בהכלה	
2	קורס דידיקטיקה של הוראת המקצוע	
1	חדשנות פדגוגית ויוצרי דרך	

שעות	שם הקורס	
		1. לימודי חובה ללא קרדיט
√	עזרה ראשונה	
√	ביטחון, בטיחות וזהירות בדרכים	

כל אקדמאי שלומד לתעודת הוראה מחויב בסדנא סטאז'.
אקדמאי שלא מעוניין בסדנא סטאז' מחויב ללמוד 2 שש קורסי בחירה במקום סדנא
סטאז'.